

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm (REFIT)”

(ettevalmistav arvamus)

(2016/C 303/06)

Raportöör: Denis MEYNENT

13. jaanuaril 2016. aastal otsustas Euroopa Komisjon vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm (REFIT)

(ettevalmistav arvamus).

Vastavalt kodukorra artiklile 19 loodud ja asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav allkomitee „Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm (REFIT)” võttis arvamuse vastu 19. aprillil 2016.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 517. istungjärgul 25.–26. mail 2016 (26. mai 2016. aasta istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 185, vastu hääletas 4, erapooletuks jäi 8.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Komitee tuletab meelde, et REFITi⁽¹⁾ esmane eesmärk on parandada ELi õigusaktide kvaliteeti ja tõhusust ning luua lihtsaid, arusaadavaid ja ühtlustatud eeskirju, seadmata kahtluse alla kehtestatud poliitilisi eesmärke ning kahjustamata kodanike, tarbijate ja töötajate kaitset, sotsiaalset dialoogi ja keskkonda.

1.2 Euroopa õigusaktid on oluline integratsioonitegur, mitte koormus ega kulu, mida on vaja vähendada. Olles proportsionaalsed, tagavad need olulisel määral kaitse, edendamise ja õiguskindluse kõigile Euroopa sidusrühmadele ja kodanikele.

1.3 Mis tahes õigusakti ettepaneku mõju hindamised tuleb integreerida ja anda neile majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõõde, sealhulgas ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete suhtes. Komitee kutsub parlamenti, nõukogu ja komisjoni tungivalt üles leppima kokku ühtses metoodikas mõjuhinnangute koostamisel, mida saaksid kasutada ka komitee ja Euroopa Regioonide Komitee.

1.4 Avalikud arutelud ning konsultatsioonid sidusrühmade ja ekspertidega peaksid olema võimalikult avatud, kuid need ei saa asendada konsultatsioone sotsiaalpartnerite ja komiteega.

1.5 Komitee kutsub komisjoni üles lisama oma tulemustabelisse REFITi programmi meetmetest tulenevate kulude ja eeliste iga-aastast hindamist – nii kvantitatiivset kui kvalitatiivset – hõlmates ka tööhõive taset ja kvaliteeti, samuti sotsiaalkaitset ning keskkonna- ja tarbijakaitset.

1.6 Otsustusprotsess peab jääma võimalikult sujuvaks ja asjakohaseks. Ükski protsessi legitiimsuse kontrollimiseks loodud organ ega filter ei tohi õõnestada poliitiliste otsuste tegemist, mis peaks jääma suveräänseks. Seoses sellega tuleb võidelda otsuste tegemise protsessi bürokraatlikuks muutumise vastu.

⁽¹⁾ Lühend tähistab õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi.

1.7 Komitee võtab teadmiseks REFITI programmi platvormi kasutuselevõtu, mis muu hulgas on volitatud töötama tõhusamate õigusnormide ja lihtsamate halduseeskirjade suunas. Ta rõhutab, et platvorm peab piirduma mõningate teemade piiratud analüüsiga ning ei saa asendada kaasseadusandjaid ja kohustuslikku konsulteerimist komiteega – kuna tema tööpõhimõte on erinev – ning sotsiaalpartneritega, nagu on ette nähtud aluslepingutes. Komitee kutsub komisjoni üles avaldama platvormile adresseeritud soovitude selekteerimiseks mõeldud kriteeriume, et tagada nende tasakaalustatus ja määratleda platvormi soovitude järelmeetmeid, mis võimaldaks jälgida nende mõju.

1.8 Mis puutub REFITI platvormi representatiivsusesse, siis leiab komitee, et kui talle antaks veel kaks täiendavat kohta, siis võimaldaks see tal täielikult täita oma mandaati ja peegeldada kodanikuühiskonda, keda ta esindab. Komitee märgib ka mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate sidusrühmade üleeuroopaliste esindatuse puudumist platvormil ning nõuab selle vea parandamist nii kiiresti kui võimalik.

1.9 Kuna komiteel on otsekontaktid kohapealse tegelikkusega, juurdepääs organisatsioonide ulatuslikule võrgustikule riiklikul tasandil ning liikmete eksperditeadmistele, siis on tal hea positsioon, et anda märkimisväärne panus ELi tasandil läbi viidud mõju hindamistesse. Komitee kavatses eelistada kvalitatiivseid ja järeldamisi, et suuta kindlaks teha õigusmeetme või ELi poliitikameetme mõju ning tuua esile Euroopa majandus- ja sotsiaalpartnerite asjaomased kogemused.

1.10 Kui võetakse üle konkreetseid direktiive, soovib komitee anda konkreetse panuse Euroopa Parlamendi omaalgatuslikku raportisse, milles käsitletakse ELi õiguse rakendamist liikmesriikide poolt, keskendudes liikmesriikide poolt ülevõtmise käigus tehtud täiendustele.

1.11 Komitee leiab, et REFITI programm peaks olema kahesuunaline tee – teisisõnu ei tohiks juba ette kindlaks määrata, millise suunitlusega regulatsioon peaks olema, kas õigusakti laiendav, täiendav, muutev või tühistav.

1.12 Komiteele ei ole vastuvõetav osaleda menetlustes, mille eesmärk on vähendada ELi õigustikku kvantitatiivselt, ilma et määratletaks eelnevalt meetmete mõjud sotsiaal- ja keskkonnakaitsele ning tarbijakaitsele.

1.13 Komitee pooldab õigusaktide mõju rangemat järeldamist ELi poliitikatsükli raames, eelkõige seoses algele seadusandlikule ettepanekule lisatud mõjuhinnangus toodud mõjuga majanduskasvule ja tööhõivele. Järeldamised tuleb läbi viia pluralistlikul viisil mõistliku aja jooksul pärast direktiivi liikmesriikide õigusesse ülevõtmise tähtaega.

2. Üldised märkused

2.1 Komitee tuletab meelde, et õigusaktid on olulised selleks, et saavutada asutamislepinguga seatud eesmärgid ning luua tingimused arukaks, jätkusuutlikuks ja kaasavaks majanduskasvuks, millest tõuseks kasu nii kodanikele kui ka ettevõtjatele⁽²⁾. Eeskirjad aitavad samuti parandada heaolu, kaitsta üldist huvi ja põhiõigusi, edendada kõrgetasemelist sotsiaalset ja keskkonnakaitset ning tagada õiguskindlus ja prognoositavus. Nad peaksid ka vältima konkurentsi moonutamist ja sotsiaalset dumpingut.

2.2 Komitee tervitab seetõttu asepresident Frans Timmermansi korduvaid meeldetuletusi, et REFITI programm ei tohiks viia ELi õigustikus reguleerimise vähendamiseni ega vähendada sotsiaalkaitset, keskkonnakaitset ja põhiõigusi⁽³⁾.

⁽²⁾ COM(2012) 746 final, lk 2.

⁽³⁾ COM(2015) 215 final.

2.3 Komitee arvates tekitab õigusloome halduskoormust ja kulusid, mis võib olla koormav ja ebavajalik, kuid loob ka märkimisväärseid eeliseid avalikkusele, ettevõtjatele ja ametiasutustele. Ta tuleb meelde, et aruka õigusloomega peab alati püüdma saavutada reaalselt lisaväärtust. Alati, kui võimalik, peaksid ELi eeskirjad koormust vähendama, mitte seda suurendama.

2.4 Komitee leiab, et parem õigusloome peab lähtuma lähenemisviisist, mis on kõige sobivam ELi ühtse turu lõpuleviimiseks: sihipärane ühtlustamine, vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine ühtlustamata valdkondades vajaduse korral, ühisreguleerimine, iseregulatsioon ja standardimine. Komitee tuleb siinkohal meelde, et õigusaktide arukas ja sihipärane ühtlustamine aitab kaotada siseturu tõrgeteta toimimise takistusi. 28 liikmesriigi õigustike ühtlustamine aitab suuresti kaasa ELi ettevõtete ja kodanike regulatiivse ja halduskoormuse lihtsustamisele ja vähendamisele.

2.5 Komitee tuleb meelde, et REFITI esmane eesmärk on parandada ELi õigusaktide kvaliteeti ja tõhusust ning luua lihtsaid, arusaadavaid ja ühtlustatud eeskirju, seadmata kahtluse alla kehtestatud poliitilisi eesmärke ning kahjustamata kodanike, tarbijate ja töötajate kaitset, sotsiaalset dialoogi ja keskkonda.

2.6 Komitee tuleb sellega seoses meelde oma kohustust tagada, et asjaomased õigusaktid ja sellega seotud koormus oleksid vajalikud ning et lõplik kasu, mida nad toovad, ületaks nendega seotud kulusid, ning et õigusaktid oleksid proportsionaalsed ning pakuksid piisavat õiguskindlust.

2.7 Mõju hindamine

2.7.1 Komitee võtab teadmiseks kolme institutsiooni vahelise parema õigusloome alase kokkuleppe allkirjastamise kolme institutsiooni vahel 13. aprillil 2016.

2.7.2 Komitee tervitab eriti asjaolu, et kolm institutsiooni on tunnistanud mõju hindamise süsteemi vahendiks, mis aitab neil langetada teadlikke otsuseid, kuid ei asenda poliitilisi otsuseid⁽⁴⁾.

2.7.3 Komitee kiidab heaks asjaolu, et komisjon kaasas integreeritud, tasakaalustatud ja mitmekesistesse mõjuhinnangutesse alternatiivseid lahendusi, mis hõlmavad Euroopa mõõtme puudumisest tulenevaid kulusid ja eri valikute mõju konkurentsivõimele, ettepanekute mõju VKEdele ja mikroettevõtetele, samuti digitaalset ja territoriaalset mõõdet⁽⁵⁾.

2.7.4 Komitee tervitab asjaolu, et komisjon saab mõjuhinnangu läbi viia omal algatusel või Euroopa Parlamendi või nõukogu taotlusel, ent avaldab kahetsust, et iga institutsioon ise otsustab, kuidas oma hindamistegevust korraldada. Komitee kutsub kõiki kolme institutsiooni tungivalt üles leppima kokku mõjuhinnangute koostamise ühtses metoodikas, mida ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja Euroopa Regionide Komitee saaksid oma seisukohtade kujundamisel kasutada.

2.7.5 Komitee arvates tuleb mõju hindamised läbi viia ELi institutsioonides. Kui aga konkreetsetel põhjustel on kavas kasutada erakonsultante, siis rõhutab komitee järgmist:

- pakkumistingimused tuleb koostada erapooletult selgete ja läbipaistvate kriteeriumitega ning need tuleb avalikustada;
- kandidaatide valik tuleb otsustada täielikult läbipaistvatel tingimustel, toetudes ulatuslikule ja pluralistlikule pakkumiskutsele, mis võimaldab konsultantide roteerumist ja nende pädevuse kontrollimist;

⁽⁴⁾ 15. detsembri 2015. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punkt 7 (http://ec.europa.eu/smart-regulation/better_regulation/documents/iia_blm_final_en.pdf).

⁽⁵⁾ Samas.

— lepingu sõlmimine tuleb avalikustada.

2.8 Sidusrühmadega konsulteerimine

2.8.1 Komitee arvates ei tohi konsultatsioonid sidusrühmadega ja ekspertidega asendada konsultatsioone sotsiaalpartnerite, komitee ja Euroopa Regioonide Komiteega, kes tegutsevad seadusandliku tsükli täpselt määratletud etappides ja ELi toimimise lepingus sätestatud piirides, samuti ei tohi need konsultatsioonid asendada konsultatsioone riiklikul tasandil, mis peaksid põhinema sotsiaalpartnerite suuremal kaasatusel. Ta rõhutab, et sidusrühmade nõuetekohane kaardistamine on oluline, tagamaks sidusrühmade piisavat esindatust ja konsulteerimise kvaliteeti. Ta palub komisjonil tugineda selle saavutamiseks läbipaistvusregistrile.

2.8.2 Komitee nõuab, et nimetatud konsultatsioon ei mõjutaks kodanikuühiskonna struktureeritud dialoogi (ELi lepingu artikli 11 lõige 2) või konkreetsetes raamistikes toimuvatest konsultatsiooni, nagu tööturu osapooltega konsulteerimine sotsiaaldialoogi raames (tööandjate organisatsioonid ja ametiühingud) (ELi toimimise lepingu artikkel 154) või nõuandeorganitega, nagu Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, konsulteerimist (ELi toimimise lepingu artikkel 304).

2.8.3 Komitee rõhutab, et sidusrühmade kaardistamine peab tagama hea geograafilise jaotuse sihtrühmade kaupa, pöörates erilist tähelepanu alaeindatud rühmadele. Konsultatsioonide käigus esitatud vastuste analüüsimisel tuleks rakendada põhjendatud kaalumismehhanismi ⁽⁶⁾.

2.9 REFITi programm

2.9.1 Komitee võtab teadmiseks komisjoni väljatöötatud programmi REFIT üldeesmärgid ja viitab oma arvamustele ⁽⁷⁾, milles käsitletakse parema õigusloome ja aruka reguleerimise programme. Komitee arvates ei vabasta arukas reguleerimine kodanike, tarbijate ja töötajate kaitsega seotud õigusaktide, soolise võrdõiguslikkuse standardite ja keskkonnanormide järgimisest ega tohi takistada neisse paranduste tegemist. Aruka reguleerimise puhul tuleb samuti järgida aluslepingutes sätestatud siseturu sotsiaalset mõõdet, eelkõige nende kokkulepete ülevõtmise tasandil, mille üle peeti läbirääkimisi Euroopa sotsiaaldialoogi raames.

2.9.2 Komitee märgib, et komisjoni eesmärk on parandada rakendamise optimaalseks järelevalveks mõeldud menetlust ja meetmete kvaliteeti.

2.9.3 Komitee kutsub komisjoni üles lisama oma tulemustabelisse REFITi programmi meetmetest tulenevate kulude ja eeliste iga-aastast hindamist – nii kvantitatiivset kui kvalitatiivset – hõlmates ka tööhõive taset ja kvaliteeti, samuti sotsiaalkaitset ning keskkonna- ja tarbijakaitset.

2.9.4 Komitee täpsustab, et parem õigusloome ei saa ega tohi asendada poliitilisi otsuseid.

2.10 REFITi platvorm

2.10.1 Komitee võtab teadmiseks REFITi platvormi loomise, milles ta osaleb ja mille eesmärk on analüüsida ettepanekuid, et vähendada tarbetut haldus- ja regulatiivset koormust ning lihtsustada Euroopa õigusaktide kohaldamist liikmesriikides. Ta märgib, et sotsiaaldialoogi ja sotsiaalpartnerite pädevusega seotud valdkonnad on platvormi pädevusest eemaldatud.

⁽⁶⁾ ELT C 383, 17.11.2015, lk 57.

⁽⁷⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 33, ELT C 248, 25.8.2011, lk 87 ja ELT C 48, 15.2.2011, lk 107.

2.10.2 Komitee märgib siiski, et platvorm peaks:

- jääma mõttevahetuse ja nõuandefoorumiks, mis ei mõjuta institutsioonide ja eriti kaasseadusandjate toimimist;
- austama konsulteerimist komiteega ja muid kohustuslikke konsultatsioone, mis on sätestatud aluslepingutes, eelkõige Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 154 seoses sotsiaalpartneritega;
- piirduma vaid piiratud arvu teemade analüüsimisega.

2.10.3 Komitee ootab samuti, et:

- platvorm ei dubleeriks mujal läbi viidud konsultatsiooniprotsesse ega suurendaks bürokraatiat;
- platvorm ei sekkuks otsustusprotsessi põhjendusel, et temaga on konsulteeritud, ta on arutanud konkreetset küsimust või soovitanud konkreetset menetlusviisi.

2.10.4 Komitee juhib tähelepanu asjaolule, et platvormil osalejate suur hulk, platvormi väga erinevad sidusrühmad (liikmesriigid, sotsiaalpartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikuühiskond), laiaulatuslikud teemad päevakorras ja kohtumiste piiratud sagedus ei soosi ilmselt põhjalikke arutelusid platvormi soovitude üle.

2.11 *REFITi platvormi representatiivsus*

2.11.1 Sellega seoses rõhutab komitee, et kuigi ta on aluslepingutega loodud institutsioon, mis esindab ELi mitmekesisust, on talle ette nähtud ainult üks koht ja tema kolm rühma osalevad kordamööda platvormi töös.

2.11.2 Komitee leiab seetõttu, et kui talle antaks veel kaks kohta, siis vastaks see tema kolmepoolsele olemusele ja tema mandaadile ning peegeldaks kodanikuühiskonda, keda ta peab esindama.

2.11.3 Komitee märgib ka mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate sidusrühmade üleeuroopalise esindatuse puudumist platvormil ning nõuab selle vea parandamist nii kiiresti kui võimalik.

2.12 *Platvormi toimimine*

2.12.1 Komitee soovib komisjonil:

- selgitada platvormil esindatud osaliste valiku kriteeriume ja menetlust;
- tagada, et igal huvitatud sidusrühmal oleksid materiaalsed vahendid, mis võimaldavad neil koosolekuteks valmistuda ja nendel tõhusalt osaleda;
- avalikustada komisjonile esitatud ja platvormile edastatud ettepanekute hulk ja eelvaliku kriteeriumid;
- tagada ettepanekute piisav esindatus (liikmesriigid, sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskond);

- tagada liikmetele õigeaegselt ja täielikult ettevalmistavad dokumendid, et võimaldada neil kohtumisi ette valmistada optimaalsetes tingimustes, et kogu ettevõtmisele tõhusalt kaasa aidata;
- teostada soovitude järelemeetmeid, et kindlaks teha mõju;
- avaldada platvormi töö raames saadud tulemused.

3. Täiendavad märkused

3.1 ELi tasandi poliitikameetmete hindamine

3.1.1 Komitee tuletab meelde, et teda tuleb lugeda eraldiseisvaks institutsiooniliseks partneriks ja mitte ainult paljude erinevate ja vastandlike huvidega sidusrühmade allrühmaks.

3.1.2 Komitee kordab, et kuna tal on otseühendus kohapealse tegelikkusega ning juurdepääs organisatsioonide ulatuslikule võrgustikule riiklikul tasandil ja liikmete eksperditeadmistele, on tal hea positsioon anda märkimisväärne panus mõju hindamistesse.

3.1.3 Komitee rõhutab, et kõnealuse hindamistegevuse eesmärk on tugevdada suhteid erinevate kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja see võimaldab tal suurendada jätkuvalt institutsioonide ja kodanikuühiskonna esindajate vahelise silla rolli.

3.1.4 Komitee täpsustab, et tema poolt teostatud hindamised toimuvad poliitiliste soovitude vormis ja et need soovitud toovad esile kõnealuse poliitika peamised mõjud kodanikuühiskonnale, pakkudes välja, millised on kõige tõhusamad sammud, mida järgmiseks ette võtta.

3.1.5 Komitee rõhutab, et ta kavatses eelistada kvalitatiivseid ja järelehindamisi, et suuta kindlaks teha õigusmeetme või ELi poliitikameetme mõju ning tuua esile Euroopa majandus- ja sotsiaalpartnerite asjaomased kogemused.

3.1.6 Komitee on seisukohal, et komisjoni ja parlamendi järelehindamised, millesse komitee annab oma panuse, peaksid olema aluseks õigusaktide muutmisele või uute õigusaktide väljatöötamisele, mille suhtes komiteega konsulteeritakse.

3.1.7 Komitee väljendab heameelt, et teda kaasatakse täielikult õigusloometsükklisse ja et see suurendab märkimisväärselt komitee võimalusi panustada ELi tulevaste poliitiliste strateegiade määratlemisse.

3.2 Direktiivide ülevõtmine

3.2.1 Direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise raames lisavad liikmesriigid vahel elemente, mis ei ole kuidagi seotud asjaomaste Euroopa Liidu õigusaktidega; komitee on seetõttu seisukohal, et neid täiendusi tuleks rõhutada ülevõtmise õigusaktis või õigusaktides, samuti nendega seotud dokumentides⁽⁸⁾. Komitee leiab, et mõistet *gold-plating*, millega viidatakse „ülereguleerimisele”, ei tohiks kasutada, kuna sellega mõistetakse hukka teatavad siseriiklikud tavad, välistades seega diferentseeritud ja paindliku lähenemisviisi.

3.2.2 Komitee on seisukohal, et minimaalse ühtlustamise puhul peab liikmesriikidel olema õigus näha oma siseriiklikus õiguses ette sätteid, mille eesmärgiks on tööhõive edendamine, paremad elu- ja töötingimused, piisav sotsiaalkaitse tase, kõrge ja jätkusuutlik tööhõive ning tõrjutuse vastane võitlus⁽⁹⁾, VKEde edendamine ja areng ja inimeste tervise ja tarbijate kõrgetasemelise kaitse⁽¹⁰⁾ ning keskkonnakaitse⁽¹¹⁾, ilma tarbetute regulatiivsete või halduslike tõketeta ning sellest seisukohast tuleks direktiividele võimaluse korral alati pigem eelistada määrusi.

⁽⁸⁾ Institutsioonidevahelise kokkuleppe artikkel 31

⁽⁹⁾ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 151.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 191.

⁽¹¹⁾ ELi toimimise lepingu artiklid 168 ja 169.

3.2.3 Komitee leiab, et tegelikult viib püüdlus seadusandlike ettepanekuid maksimaalselt ühtlustada paljude erandite ja vabastusteni, mille tulemuseks on siseturul uute tõkete loomine ja nende legitimeerimine.

3.2.4 Komitee usub, et ta võib etendada kasulikku rolli ELi seadusandjate ja õigusaktide kasutajate jaoks vahendajana ja anda teatud panuse Euroopa Parlamendi omaalgatuslikku raportisse, mis käsitleb iga-aastast aruannet EL-i õigusaktide rakendamise kohta liikmesriikides, hõlmates liikmesriikide tehtud täiendusi õigusaktide ülevõtmisel, ning leiab sellega seoses, et metoodika osas võiksid kasulikuks osutada ühte turu vaatlusrühma uuring „Teenuste direktiivi mõju ehitussektorile“⁽¹²⁾, nagu ka tööturu vaatlusrühma uuring noorte tööpuuduse kohta⁽¹³⁾, kui mainida vaid kahte näidet.

3.3 Tuleviku mõõde

3.3.1 Komitee leiab, et REFITi programm peaks olema kahe-suunaline tee – teisisõnu ei tohiks juba ette kindlaks määrata, millise suunitlusega regulatsioon peaks olema, kas õigusakti laiendav, täiendav, muutev või tühistav.

3.3.2 Komitee kiidab heaks, et komisjon teostab pidevalt ELi õigustiku sõelumist ja ümberhindamist, uurides sealhulgas ELi seadusandlike ja mitteseadusandlike aktide asjakohasust ja lisandväärtust.

3.3.3 Komitee peab oluliseks terviklikku ja integreeritud mõjuhindamist ning leiab, et komisjon ei peaks keskenduma üksnes konkurentsivõime mõõtmele; ta leiab, et ELi seaduse lisandväärtust tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse ja et kulude-tulude analüüsis peaks kaaluma kõiki aspekte, sealhulgas tegevusetusest tulenevaid kulusid.

3.3.4 Mõju hindamine

3.3.4.1 Komitee leiab, et mõjuhindangu kriteeriumite arvu suurendamine ei tohi komisjoni viia tegevusetuseni või algatusest loobumiseni põhjusel, et üks või mitu kriteeriumi on täitmata; seetõttu leiab komitee, et komisjon peab kaaluma nende kriteeriumite vahel ja on ka seisukohal, et kriteeriumite paljusus ei tohi kaasa tuua otsustusprotsessi bürokratiseerumist ja reguleerimatust.

3.3.4.2 Komitee pöörab erilist tähelepanu põhimõttele „kõigepealt mõtle väikestele“ ja VKE-testile, eelkõige seoses arvamusega teemal „Euroopa väikeettevõtjalgatuse „Small Business Act“ läbivaatamine“⁽¹⁴⁾, kuid leiab, et ei ole kohane kehtestada mikroettevõtjate suhtes üldisi erandeid ja seoses seadusettepanekutega oleks vaja juhtumipõhist lähenemisviisi, kus hinnatakse mõju igal üksikul juhul eraldi.

3.3.4.3 Komitee nõustub asjaoluga, et ettepanekute aluseks on täpsed mõjuanalüüsid, mis põhinevad tõenditel („tõenduspõhised“), kuid rõhutab, et seadusandjal lasub kohustus kasutada oma kaalutusõigust, tagades teatava tasakaalu ühelt poolt tervise-, keskkonna- ja tarbijakaitse ning teiselt poolt ettevõtjate majanduslike huvide vahel, järgides talle aluslepinguga pandud eesmärki tagada kõrgetasemeline tervise- ja keskkonnakaitse⁽¹⁵⁾.

3.3.4.4 Komitee märgib, et hindamistegevus võib hõlmata ka regulatiivse ja halduskoormuse hindamist juhul, kui

— selles uuritakse reguleerimise maksumuse ja reguleerimiskoormuse küsimust seoses reguleerimise mõjuga ettevõtetele ja konkurentsivõimele üldiselt, aga ka seoses olemasolevatest sotsiaalsetest, keskkonna-, tarbijaõiguste, rahvatervise ja tööhõive alastest regulatsioonidest tuleneva kasuga;

⁽¹²⁾ <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/eesc-2014-02466-00-01-tcd-tra-et.pdf>.

⁽¹³⁾ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.lmo-observatory-impact-study-youth>.

⁽¹⁴⁾ ELT C 376, 22.12.2011, lk 51.

⁽¹⁵⁾ Vt 8. juuli 2010. aasta Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas 343/09: Afton Chemical, C-343/09, ECLI:EU:C:2010:419, punkt 56.

- selle tulemusena ei vähendata ega nõrgendata ELi poliitilisi eesmärke;
- selles otsitakse „lünki” regulatsioonides ja algatustes, et anda Euroopa Liidule väga kõrge kvaliteediga arukad õigusnormid.

3.3.4.5 Komitee ei ole vastuvõetav osaleda menetlustes, mille eesmärk on vähendada ELi õigustikku kvantitatiivselt, ilma et määratletaks eelnevalt meetmete mõjud sotsiaal- ja keskkonnakaitsele ning tarbijakaitsele.

3.3.4.6 Kumulatiivsete kulude hindamisega seoses märgib komitee, et kui teostatakse Euroopa õigusakti osa eel- või järelhindamist, peab selles võtma arvesse asjaolu, et lisaks olemasolevatele õigusakti täitmise ja rakendamisega seotud kuludele lisanduvad uued kulud. Komitee tunnustab, et kumulatiivseid kulusid püütakse arvestada kindla sektori õigusloomega seotud finantskuludena, kuid täpsustab, et kõnealuses hindamises ei tohi ühtki sektorit neist osaliselt ega täielikult vabastada.

3.3.5 Eelhindamine

3.3.5.1 Komitee tunneb muret asjaolu üle, et asjaomane arutelu nihkub üha enam protsessi varajasse etappi, enne kui hakkavad osalema kaasseadusandjad ja sotsiaalpartnerid, kes võivad seega jääda kõrvale arutelust tingimuste üle, mis on juba toimunud ilma nendeta.

3.3.6 Järelhindamine

3.3.6.1 Komitee on seisukohal, et järelhindamine on vähemalt sama tähtis kui eelhindamine; ta palub komisjonil esitada selleks meetodilise juhendi säästva arengu kriteeriumide kohta.

3.3.6.2 Komitee pooldab õigusaktide mõju rangemat järelhindamist ELi poliitikatsükli raames, eelkõige seoses algele seadusandlikule ettepanekule lisatud mõjuhinnangus toodud mõjuga majanduskasvule ja tööhõivele.

3.3.6.3 Komitee on seisukohal, et järelhindamised tuleb läbi viia pluralistlikul viisil mõistliku aja jooksul pärast direktiivi liikmesriikide õigusesse ülevõtmise tähtaega.

3.3.6.4 Komitee leiab, et järelhindamised on olulised analüüsivahendid ning et nende järeldused võiksid olla otseseks sisendmaterjaliks võimalikele mõjuhindamistele õigusaktide muutmiseks.

Brüssel, 26. mai 2016

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Georges DASSIS

LISA

Arutelu käigus lükati tagasi järgmised muudatusettepanekud, mis kogusid hääletamisel siiski vähemalt veerandi häältest (kodukorra artikli 54 lõige 3).

a) Punktid 2.11.1 ja 2.11.2

~~Sellega seoses rõhutab komitee, et kuigi ta on aluslepingutega loodud institutsioon, mis esindab ELi mitmekesisust, on talle ette nähtud ainult üks koht ja tema kolm rühma osalevad kordamööda platvormi töös.~~

~~Komitee leiab seetõttu, et kui talle antaks veel kaks kohta, siis vastaks see tema kolmepoolsele olemusele ja tema mandaadile ning peegeldaks kodanikuühiskonda, keda ta peab esindama.~~

b) Punkt 1.8

~~Mis puutub REFFI platvormi representatiivsusesse, siis leiab komitee, et kui talle antaks veel kaks täiendavat kohta, siis võimaldaks see tal täielikult täita oma mandaati ja peegeldada kodanikuühiskonda, keda ta esindab. Komitee märgib ka mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate sidusrühmade üleeuroopalise esindatuse puudumist platvormil ning nõuab selle vea parandamist nii kiiresti kui võimalik.~~

Motivatsioon

Komiteel saab olla ainult üks esindatus ja mitte üks iga rühma jaoks. See, kuidas tagada komitee ühtne esindatus, on üksnes komitee pädevusvaldkonda kuuluv ülesanne. Komitee ei tohiks väljendada korraga kolme erinevat seisukohta või valida kolme erinevat alternatiivi, mis võivad olla üksteisega vastuolus.

Hääletuse tulemus:

Poolthääli: 49

Vastuhääli: 123

Erapooletuid: 16
